

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/243/2019
Identifikačné číslo spisu: 1314214646
Dátum vydania rozhodnutia: 29.10.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Trubanová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1314214646.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne W. T., bývajúcej v C., zastúpenej JUDr. Martinom Ribárom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Mickiewiczova č. 2, proti žalovaným 1/ Tatra banka, a. s., so sídlom v Bratislave, Hodžovo námestie č. 3, IČO: 00 686 930, 2/ Debt Collector, s. r. o., so sídlom v Nitre, Mostná č. 72, IČO: 36 748 919, 3/ autio, s. r. o., so sídlom v Nitre, Kmeťková č. 30, IČO: 36 765 121, 4/ Q. A., bývajúcemu vo M., 5/ Y. N., bývajúcej v C., 6/ M. A., bývajúcemu v C., 7/ K. A., bývajúcej v C., 8/ V. Q., bývajúcej v A., o určenie neplatnosti osvedčenia a priebehu dobrovoľnej dražby, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 11C/189/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 10. apríla 2019 sp. zn. 6Co/307/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaní 1/, 2/, 3/, 4/, 5/, 6/, 7/, 8/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 10. novembra 2015 č. k. 11C/189/2014-171 žalobu zamietol; žalobkyni uložil povinnosť nahradiť žalovanému 2/ trovy právneho zastúpenia vo výške 218,79 eur k rukám právneho zástupcu žalovaného 2/, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia a žalovanému 1/, žalovaným 3/ až 8/ náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa uzavrela dňa 22. augusta 2005 zmluvu o hypotekárnom úvere ako dlžník so žalovaným 1/ ako veriteľom, ktorá bola zabezpečená záložným právom k nehnuteľnostiam zapísaných na LV pre kat. úz. C. č. XXXX ďalej špecifikovaných v zmluve o záložnom práve zo dňa 22. augusta 2005 (ďalšími spoluvlastníkmi nehnuteľností boli žalovaní 5/ až 8/). Úver žalobkyňa riadne nespĺcala a žalovaná 1/ jej listom zo dňa 03. mája 2013 oznámila postúpenie pohľadávky na žalovaného 2/. Dňa 06. septembra 2013 sa konala dražba predmetných nehnuteľností, ktorej priebeh bol osvedčený notárskou zápisnicou, podľa ktorej bol žalovaný 2/ navrhovateľom dražby, žalovaná 1/ postupca pohľadávky, žalovaný 3/ dražobníkom a žalovaný 4/ vydražiteľom. Nehnuteľnosti boli vydražené za 121.000 eur. Súd prvej inštancie poukazujúc na § 21 ods. 2 a 4 zák. č. 527/2002 Z. z. (ďalej len „zákon o dobrovoľných dražbách“) uviedol, že v danom prípade bola hodnota vydraženej

nehnutelnosti stanovená znaleckým posudkom, preto dôvodom na určenie neplatnosti dražby nemôže byť nespokojnosť žalobkyne s výškou ohodnotenia predmetných nehnuteľností. Ak by predmetné nehnuteľnosti boli aj ocenené na vyššiu cenu než bola hodnota určená znaleckým posudkom, táto skutočnosť by ešte nezaručila, že by bol predmet dražby vydražený za vyššiu cenu. Rozdiely cien nehnuteľností určených znaleckými posudkami nie sú dôvodom neplatnosti dražby, a to predovšetkým z dôvodu, že cena predmetu dražby je generovaná na dražbe a cena zistená znalcom je len procesným predpokladom dražobníka. Ďalej poukázal na to, že žalobkyňa nevyužila právo vyplývajúce z § 21 zákona o dobrovoľných dražbách, pretože v zákonnej lehote nepodala žalobu na určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, ale podala žalobu o určenie neplatnosti osvedčenia o dobrovoľnej dražbe. Na určenie neplatnosti osvedčenia priebehu dobrovoľnej dražby, ktoré bolo vo forme notárskej zápisnice, žalobkyňa chýba naliehavý právny záujem. Taktiež okresný súd v odôvodnení konštatoval, že nie je oprávnený v civilnom konaní skúmať platnosť notárskej zápisnice - osvedčenia o priebehu dražby. Podstatou činnosti notára pri vydávaní osvedčenia je len zaznamenať dej, ktorý sa pred ním odohráva. Pri osvedčovaní notár nezasahuje do deja, účastníka nepoučuje a ani nedozerá na to, či obsah nastávajúcej skutočnosti alebo urobeného vyhlásenia je v súlade so zákonom. Rovnako tak ani nezodpovedá za to, či sa pred ním urobené vyhlásenie (ne)prieči zákonu. Osvedčenie o právnej skutočnosti vydané notárom je listinou, na ktorej sa nachádza iba záznam o ním uvedených skutočnostiach. Takéto osvedčenie nie je právnym úkonom. Notársky poriadok, vzhľadom na povahu tohto osvedčenia a na podstatu činnosti notára vydávajúceho osvedčenie, nemá osobitné ustanovenie, ktoré by umožňovalo osobe tvrdiacej o sebe, že bola vydaným osvedčením dotknutá na svojich právach, požiadať súd, aby určil jeho neplatnosť. Rovnako ani hmotné právo (Občiansky zákonník, Obchodný zákonník) nemá zákonné ustanovenie, ktoré by umožňovalo dotknutej osobe domáhať sa (ne)platnosti osvedčenia vydaného notárom. Účastník sa preto nemôže s úspechom domáhať určenia neplatnosti takéhoto osvedčenia (viď uznesenie NS SR sp. zn. 4 MCdo 24/2008). S poukazom na tieto závery žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Z. z. účinného do 30. júna 2016 (ďalej aj „O. s. p.“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 10. apríla 2019 sp. zn. 6Co/307/2016 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovaným 1/ až 8/ nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení uviedol, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu a na jeho základe zistil správne skutkový stav veci; súd prvej inštancie tiež napadnutý rozsudok riadne odôvodnil a odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozsudku a konštatuje ich správnosť (§ 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z. z., účinného od 01. júla 2016, ďalej len „CSP“). Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uviedol, že osvedčenie o priebehu dobrovoľnej dražby nie je právnym úkonom, a preto nepripadá do úvahy určenie jeho (ne)platnosti. Už z tohto dôvodu nebolo možné určovacímu petitu žaloby vyhovieť. Pokiaľ žalobkyňa nesúhlasila s ocenením predmetu dražby, mohla postupovať v zmysle § 12 ods. 5 zákona o dobrovoľných dražbách. Mohla vzniesť u dražobníka námietky proti ohodnoteniu predmetu dražby a prípadne žiadať vyhotoviť znalecký posudok iným znalcom. Odvolací súd dodal, že súd v občianskom súdnom konaní nie je oprávnený mimo dražby rozhodovať o hodnote predmetu dražby. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že k nej prikladá dva znalecké posudky. Tieto znalecké posudky však mala predložiť dražobníkovi v rámci dražby. Zo spisu vyplýva, že pojednávanie vytyčené na termín 07. júla 2015 súd prvej inštancie odročil aj z dôvodu žiadosti žalobkyne. Druhé pojednávanie sa uskutočnilo dňa 10. novembra 2015. Žalobkyňa svoju neúčast' na ňom síce ospravedlnila zo zdravotných dôvodov, ale nepožiadala o jeho odročenie. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, keď dňa 10. novembra 2015 pojednával v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. v neprítomnosti žalobkyne a na tomto pojednávaní vyniesol napadnutý rozsudok. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP.

3. Proti I. výroku uvedeného rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnila s poukazom na § 420 písm. f/ CSP. Uvedený procesný nedostatok videla v tom, že nemala možnosť osobne vyjadriť sa, ani predložiť dôkazy vo svoj prospech, pretože súd rozhodoval bez prítomnosti strany sporu, keďže sa zo zdravotných dôvodov žalobkyňa nezúčastnila pojednávania dňa 10. novembra 2015, na ktorom bol vyhlásený rozsudok súdu prvej

inštancie. Uviedla, že odvolacie konanie je zaťažené arbitrárnym postupom, a že rozhodnutím došlo k závažnému porušeniu práva na spravodlivý proces. Medzi najzávažnejšie prípady odňatia možnosti konať pred súdom možno zaradiť situácie, keď súd rozhodoval bez prítomnosti strany sporu za situácie, že táto bola riadne predvolaná a zo závažného dôvodu požiadala o odročenie pojednávania, nakoľko súd týmto fakticky postupoval v konaní tak, že znemožnil strane sporu realizáciu tých procesných práv, ktoré jej poskytuje CSP. Z ospravedlnenia dovolateľky (č. l. 158) a predloženej lekárskej správy (č. l. 159 spisu) bolo zrejmé, že zdravotný stav neumožňoval dovolateľke zúčastniť sa pojednávania bez ohrozenia zdravia. Argument odvolacieho súdu, že dovolateľka nepožiadala o odročenie pojednávania, hoci ospravedlnila svoju neprítomnosť neobstoja, nakoľko súdy majú povinnosť vykladať právne úkony podľa ich obsahu, pričom dovolateľka nepriamo požiadala konajúci súd o odročenie pojednávania, keď predpokladala a očakávala, že bude vo veci vytýčené ďalšie pojednávanie, na ktorom sa bude môcť vyjadriť k danej právnej veci. Ak súd prvej inštancie napriek uvedenému považoval dovolateľkou uvedený dôvod na odročenie pojednávania za nie dôležitý, mal jej v zmysle ustanovenia § 183 ods. 4 prvá veta CSP bezodkladne oznámiť, ako posúdil jej žiadosť o odročenie pojednávania, pričom akcentuje, že predmetnú žiadosť o odročenie pojednávania doručila súdu 2 dni pred termínom pojednávania, čo je podľa nej nepochybne dostatočný časový priestor na uskutočnenie oznámenia zo strany súdu prvej inštancie. Podľa názoru dovolateľky taktiež nebolo dokazovanie vykonané v dostatočnom rozsahu, pretože nemala možnosť osobne sa vyjadriť pred súdom a ani pred ukončením dokazovania navrhnúť jeho doplnenie. Dovolateľka namietala aj nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu. Konštatovala, že nemala možnosť vyjadriť sa ku skutočnostiam, ktoré na pojednávaní uviedli žalovaní, navrhnúť ďalšie dôkazy v jej prospech a predniesť záverečný návrh. Dovolateľka žiadala, aby najvyšší súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. K dovolaniu žalobkyne sa nevyjadril žiaden zo žalovaných 1/ až 8/.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. V danom prípade žalobkyňa vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Pod porušením práva na spravodlivý súdny proces z hľadiska § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť taký procesný postup súdu, ktorým súd zasiahol do ústavou, resp. Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd garantovaných práv dovolateľa, v dôsledku čoho bolo dovolateľovi znemožnené domáhať sa práva na súdnu ochranu prostriedkami, ktoré mu zákon priznáva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

9. Žalobkyňa vidí vadu tejto povahy v tom, že súd prvej inštancie vykonal dňa 10. novembra 2015 pojednávanie vo veci v jej neprítomnosti, hoci sa z pojednávania riadne ospravedlnila a požiadala z dôležitých dôvodov o jeho odročenie, pričom odvolací súd sa s týmto postupom súdu prvej inštancie ako so správnym stotožnil. Namietala tiež hodnotenie dokazovania v dôsledku nemožnosti navrhovať dôkazy na pojednávaní a nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia (nepreskúmateľnosť).

10. Ako vyplýva z obsahu spisu, predvolanie na pojednávanie nariadené súdom prvej inštancie na deň 10. novembra 2015 (druhé pojednávanie vo veci) bolo žalobkyňi riadne doručené dňa 13. júla 2015 (viď doručka na č. l. 147 spisu). Podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 09. novembra 2015 zaslala

žalobkyňa svoje ospravedlnenie, že sa pojednávania nezúčastní z dôvodu jej pretrvávajúcich zdravotných problémov, pričom priložila lekársku správu (č. l. 159 spisu) preukazujúcu nemožnosť zúčastniť sa vytýčeného pojednávania. Súd prvej inštancie po oboznámení s touto žiadosťou žalobkyne na pojednávaní dňa 10. novembra 2015 (č. l. 162 a nasl. spisu) uznesením rozhodol, že bude pojednávať v jej neprítomnosti z dôvodu, že o odročenie pojednávania žalobkyňa nežiada. Zo spisu (č. l. 143 - 144) tiež vyplýva odročenie pojednávania vytýčeného súdom prvej inštancie na termín 07. júla 2015 (prvé pojednávanie vo veci) aj na základe žiadosti žalobkyne zo zdravotných dôvodov.

11. Podľa právnej úpravy účinnnej do 30. júna 2016 pojednávanie bolo možné odročiť len z dôležitých dôvodov (§ 119 ods. 1 O. s. p.). Ak sa riadne predvolaný účastník nedostavil na pojednávanie, ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie, mohol súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy (§ 101 ods. 2 druhá veta O. s. p.). Dôležitosť dôvodu, ktorým bola odôvodňovaná žiadosť neprítomného účastníka o odročenie pojednávania, posudzoval súd vždy podľa konkrétnych, individuálnych okolností prípadu. Existenciu dôležitého dôvodu mohol súd preveriť len zo skutočností, ktoré mu boli známe v čase posudzovania žiadosti účastníka o odročenie pojednávania. Ak dôvodom na odročenie pojednávania bol zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musel obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za takéto vyjadrenie sa považovalo vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania (viď § 119 ods. 3 O. s. p.).

12. V Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky bolo publikované rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 130/2012 pod R 132/2014, ktorého právna veta znie: „V zmysle § 119 ods. 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 1. januára 2012 je zdravotný stav účastníka konania dôvodom na odročenie pojednávania len ak je súdu, a to už spravidla pred rozhodnutím o žiadosti o odročenie pojednávania, preukázané vyjadrením ošetrojúceho lekára, že účastník konania nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu zúčastniť sa pojednávania.“ V uvedenom rozhodnutí sa poukazuje na to, že § 119 ods. 3 O. s. p. bol do procesného kódexu zaradený za účelom zabezpečenia plynulosti konania a zamedzenia obštrukcií účastníkov vyhýbaním sa účasti na pojednávaní a ospravedlňovaním ich neúčasti zdravotnými dôvodmi. Toto rozhodnutie spočíva na názore, že zdravotný stav účastníka je dôvodom na odročenie pojednávania len v prípade, že účastník nie je schopný „bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu“ sa zúčastniť pojednávania, pričom uvedené musí vyplývať z vyjadrenia ošetrojúceho lekára. O dôvod na odročenie pojednávania podľa tohto ustanovenia ide teda iba vtedy, keď (už) v čase rozhodovania súdu je žiadosť o odročenie pojednávania doložená kvalifikovaným vyjadrením lekára o tom, že žiadajúci účastník sa z relevantných zdravotných dôvodov nemôže zúčastniť pojednávania.

13. V danom prípade písomnosť žalobkyne na č. l. 158 spisu, doručenú súdu 9. novembra 2015, nie je možné posúdiť ako žiadosť o odročenie pojednávania, a to aj napriek skutočnosti, že k predmetnej písomnosti bola priložená lekárska správa odôvodňujúca opakovanú neprítomnosť strany sporu na pojednávaní z pretrvávajúcich jej zdravotných dôvodov. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom okresného súdu, že ani z obsahu uvedenej žiadosti nie je možné vyvodiť žiadosť žalobkyne o odročenie pojednávania zodpovedajúcu ustanoveniu § 119 O. s. p., preto neboli splnené zákonné podmienky pre odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov na strane žalobkyne.

14. V zmysle § 119 ods. 2 O. s. p. účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť, alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohol predpokladať. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä: a) dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania, b) deň, keď sa účastník o dôvode dozvedel, c) ak je to možné, uvedenie elektronickej adresy, telefaxu alebo telefónu, na ktoré súd bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil.

15. Podľa názoru dovolacieho súdu napriek skutočnosti, že žalobkyňa má v zmysle jej žiadosti o ospravedlnenie a priloženej lekárskej správy dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, bolo potrebné vziať do úvahy to, že mala o prebiehajúcim spore vedomosť od roku 2014 a vedela, že v konaní je povinná predkladať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a účinnú ochranu svojich práv. Žalobkyňa mala možnosť sa písomne vyjadrovať k veci, podávať písomné stanoviská i k argumentom protistrany. Mala tiež možnosť zvoliť si v konaní zástupcu alebo požiadať o ustanovenie advokáta, dovolací súd je preto

toho názoru, že právo žalobkyne na spravodlivé súdne konanie porušené nebolo. Do úvahy bolo potrebné vziať aj to, že ak mala žalobkyňa vedomosť o svojom dlhodobo nepriaznivom zdravotnom stave, o tomto mala informovať okresný súd s dostatočným predstihom z a splnenia náležitostí uvedených (nielen) v § 119 ods. 2 písm. c/ O. s. p., pretože v danom prípade sa pojednávanie dňa 10. novembra 2015 uskutočnilo za účinnosti O. s. p., preto súd prvej inštancie nemal povinnosť v zmysle § 183 ods. 4 prvá veta CSP tak ako to tvrdila dovolateľka.

16. Ak teda súd prvej inštancie za opísaného stavu uskutočnil predmetné pojednávanie v neprítomnosti žalobkyne, možno konštatovať, že jeho procesný postup neodporoval zákonu. V tejto súvislosti preto ani nemohlo dôjsť k porušeniu procesných práv, ktoré by inak žalobkyňa ako účastníčka pojednávania mala možnosť uplatniť. Z hľadiska dodržania princípu rovnosti účastníkov vyplývajúceho z § 18 O. s. p. je rozhodujúce to, že žalobkyňa bola súdom vytvorená možnosť zúčastniť sa pojednávania. Žalobkyňa sa však o ňu sama pripravila tým, že svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnila avšak o odročenie pojednávania nepožiadala.

17. Napokon dovolací súd pripomína, že napriek neúčasti žalobkyne na pojednávaní a z tohto dôvodu jej nevypočutia, tým nedošlo k odňatiu jej možnosti konať pred súdom z dôvodu, že výsluch účastníka je len jedným z dôkazných prostriedkov, na ktoré súd prihliada v rámci vykonaného dokazovania. Nevykonanie dôkazu výsluchom účastníka konania nie je postupom, ktorým by súd odňal možnosť konať pred súdom. Navyše hodnotenie dôkazov je vždy vecou súdu, nie účastníkov konania, čo nie je porušením práva na súdnu ochranu, ani práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. novembra 2016 sp. zn. I Cdo 8/2016; R 21/2017).

18. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd uzatvára, že žalobkyňa neopodstatnene namietala existenciu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP postupom odvolacieho súdu (bližšie pozri bod 9. tohto rozhodnutia).

19. K námietke nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktoré je aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po 1. júli 2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Zmeny v právnej úprave dovolania a odvolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne. Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

20. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, a táto skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

21. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napríklad Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku

2009, prípadne Ryabykh proti Rusku z roku 2003). V posudzovanej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP a v celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým tvorí - ako už bolo spomenuté, jeden celok. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil a že pri rozhodovaní nezohľadnil odvolaciu argumentáciu žalobkyne. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). Podľa presvedčenia dovolacieho súdu dal odvolací súd v danom spore odpoveď na tie otázky, ktoré boli z jeho hľadiska relevantné pre rozhodnutie o odvolaní.

22. K námietke dovolateľky, ktorá súdom vytýkala aj nedostatky v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, nesprávnosť hodnotenia výsledkov dokazovania, či neúplne a nedostatočne zistený skutkový stav, dovolací súd pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého z dôkazov (por. R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Nová právna úprava na samej podstate uvedeného nič nezmenila (v súvislosti s tým pozri sp. zn. 2 Cdo 159/2017, 3 Cdo 59/2017, 5 Cdo 47/2017 a 7 Cdo 42/2017).

23. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, preto ho odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

24. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.